

တၢ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အဖီလစံၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ်ဒီးပုၤကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကယၢ်တၢ်တဖၣ် အဂီၢ်

ကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်မၤဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးကိဖိ အတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤၤ,တၢ်ဟံၣ်ဘုၣ်ဟံၣ်ဂီၢ်လၢကိဒီးတၢ်အစၢလၢအအိၣ်ထီၣ်လၢအတၢ်မၤလိမၤဒီးတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်ဒီးတၢ်သကံၣ်ပဝးလၢအမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်ပုၤတဂၤမ့ၢ်လၢအဒုၣ်ကလုာ်အဃိန့ၣ်တၢ်တတူၢ်လိာ်အီၤလၢ NSW ကမ့ၢ်အကိတဖၣ်အပူၤဘၣ်.

ဖီလစံၣ်အံၤဘၣ်ဒီးတၢ်မနုၤလဲၣ်.

[Anti-Racism Policy](#) (တၢ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အဖီလစံၣ်) ဆိၣ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ပးကဲတၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်သကိးဃုာ်တၢ်ပဲၤတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်လၢကိအခိၣ်အဃၢၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. အတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်တၢ်ကမၤလီၤတၢ်ဝဲဒုၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တုၤသိးတီၢ်တြၢ်ဝဲဒုၣ်လၢကိဖိခဲလၢကိအဂီၢ်လၢတကွၢ်အဝဲသ့ၣ်အလုၢ်လိာ်တၢ်ဆိးတၢ်လၢ,အကျိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်အတၢ်ဘျၢၣ်တၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖီလစံၣ်အံၤ-

- ဟံၣ်ပနီၣ်တူၢ်လိာ်ဒုၣ်ကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢအဘီၣ်ရံကုၢ်န့ၣ်ဒီးထိရံးစထရံးကီးဖိတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- မၤလီၤတၢ်ဝဲဒုၣ်လၢကိတဖၣ်ဖိၣ်ဃာ်တၢ်မုၢ်လၢကိဖိလၢ အပတီၢ်ထီၣ်လၢကိဖိခဲလၢကိအဂီၢ်ဒီးကိဖိလၢကလုာ်ဒုၣ်တဖုၣ်တဖုၣ်န့ၣ်တၢ်တဘၣ်တြၢ်အကျဲလၢအကတုၤထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အကိၢ်အစီအလၢအပဲၤမ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အလုၢ်လိာ်တၢ်ဆိးတၢ်လၢ,တၢ်ဘျၢၣ်တၢ်ဘၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်ကျိၣ်အတၢ်အိၣ်အသးအဃိန့ၣ်ဘၣ်.
- လိာ်ဘၣ်ကိအပုၤတဂၤဖိခဲလၢကိကဆိကမိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်အသကံၣ်ပဝးဒီးမၤလီၤတၢ်ဝဲဒုၣ်အတၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ်မိအသုတဒုးကဲထီၣ်ပုၤအဂၤအတၢ်လဲၤခီဖျိဘၣ်ကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်တဂၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- လိာ်ဘၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢကိကမၤဝံၤတၢ်သိၣ်လိမ့ၢ်ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်ကနုၢ်ပၢ်အဝဲသ့ၣ်အမူအဒါတဖၣ်လၢတၢ်ဒိသဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
- လိာ်ဘၣ်ကိတဖျၢၣ်လိာ်လၢအကအိၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ် ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အပဒိၣ်လၢအန့ၢ် ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိတဂၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အတၢ်ဆိးကျိးအပဒိၣ်တဂၤမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

တၢ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အတၢ်ဆိးကျိးအပဒိၣ် (Anti-Racism Contact Officer (ARCO)) န့ၢ်မ့ၢ်သရၣ်သရၣ်မုၢ်တဂၤလၢကိခိၣ်ဃုထာထီၣ်အီၤလၢတၢ်ကမၤစၢၤတီခိၣ်ရိၣ်မဲဝဲဒုၣ်တၢ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပၢ်လၢကိအပူၤန့ၣ်လီၤ. ARCO မၤစၢၤကိခိၣ်ခီဖျိတၢ်ဟ့ၣ်ဝဲဒုၣ်-

- တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်န့ၢ်ပၢ်ဝဲဒုၣ် ကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢကိဖိအတၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤၤအဖီခိၣ်
- ဟ့ၣ်ကူၣ်ကိဖိတဖၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်ထံၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ဝဲဒုၣ်တၢ်ကဲထီၣ်အသးလၢအဘၣ်ထွဲဒီးကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်အခါမ့ၢ်အကိၢ်ဆါဝဲဒုၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဟ့ၣ်ကူၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်မၤအကျဲခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကိမၤလၢပုၤထီၣ်အီၤလၢတၢ်ကယၢ်လီၤဘျါလီၤကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်ကသ့ၣ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ARCO အံၤန့ၢ်ဘၣ်တၢ်သိၣ်လိလၢတၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် ဟ့ၣ်ဖးဆူမိၢ်ပၢ်တဖၣ်ဒီးပုၤကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကယၢ်တၢ်တဖၣ်ဒီးသရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်ဒီးကိဖိတဖၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ် လၢတၢ်ကယၢ်လီၤဘျါလီၤတၢ်ဟံၣ်ဖျါလၢအဘၣ်ဒီးကလုာ်ဒုၣ်ဂ့ၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဃုထီၣ်အခါ, ARCO မၤတၢ်ဒ်သိး [support person or advocate](#) (ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမ့ၢ်တမ့ၢ်ပုၤကတိၤခဲးတၢ်) တဂၤအသိးအခါဖဲတၢ်မၤအကတီၢ်သ့ၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ.

ဖဲနဖဲမုၢ်လဲၤခီဖျိဘၣ်ကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်လၢက့ၢ်အခါမ့ၢ်ယၢကြးမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်.

ဖဲနဖဲမုၢ်လဲၤခီဖျိဘၣ်ကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်လၢက့ၢ်အခါ, နကြးဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢအကဟ်ဖျါထီၣ်တၢ် အံၤဆူအသရၣ်သရၣ် မုၢ်တဂၤမ့ၢ်တမ့ၢ်က့ၢ်တၢ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးအပဒိၣ်အအိၣ်, မ့ၢ်တမ့ၢ်နဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်အံၤလၢနဖဲအလီၤသ့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်တၢ်ကမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဟ်ဖျါတခါလၢအဘၣ်သးဒီးကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်လၢက့ၢ်န့ၣ်ဒ်လဲၣ်.

က့ၢ်အပုၤတဝါဖိတဂၤလၢလၢ, ဟ်ဃုာ်မိၢ်ပၢဒီးပုၤကွၢ်ထွဲကဟ့ၣ်ကဟ်တၢ်တဖၣ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးက့ၢ်ဖိတဖၣ်, မၤ [a report](#) (တၢ်ဟ်ဖျါတခါ) လၢအဘၣ်သးဒီးကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်န့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ်ဖျါလၢအဘၣ်သးဒီးကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်အံၤဆူက့ၢ်ခိၣ်, တၢ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်တၢ်ဆဲးကျိးအပဒိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ်ဖျါတဖၣ်တၢ်မၤအီၤလၢနီၢ်ကစၢ်, ခီဖျိအံၤမ့ၢ်(လ)မ့ၢ်တမ့ၢ်လီၤတဲစိ, ဒီးလၢလီၤပုၤယဲၤအဖိခိၣ်ခီဖျိတၢ်သ့ၣ်ဝဲကျိၤအ [feedback and complaint form](#) (တၢ်ဟ့ၣ်ကဒါတၢ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ကဒူးကဒုၣ်အလံာ်တက့ၢ်ဒါ) န့ၣ်လီၤ.

ကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်လၢလီၤပုၤယဲၤအဖိခိၣ်တခါမိၢ်တၢ်ကမၤအီၤဒ်လဲၣ်.

ကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးက့ၢ်လၢအကဲထီၣ်လၢလီၤပုၤယဲၤအဖိခိၣ်ဒ်သိးဒီးက့ၢ်ဖိတဖၣ်မၤဝဲဒၣ်ဒုၣ်ကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်လၢက့ၢ်အနီၢ်တဂၤစုာ်မ့ၢ်တမ့ၢ်လုၢ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအကရၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်, တၢ်ကြးဟ်ဖျါထီၣ်အံၤဆူက့ၢ်ဒ်လၢထးအသိးန့ၣ်လီၤ. Fလၢတၢ်ဟ့ၣ်ကုၣ်ဘၣ်သးမ့ၢ်တၢ်ကအိၣ်ပုၤပုၤဖျဲးဖျဲးလၢလီၤပုၤယဲၤအဖိခိၣ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်, ကွၢ်ဘၣ်ဖဲ [Online safety](#) (လီၤပုၤယဲၤအဖိခိၣ်တၢ်ပုၤဖျဲး) လၢအအိၣ်လၢ [eSafety Commissioner website](#) (eSafety ခိၣ်မံးရှၢၣ်န့ၣ်အဟ့ၣ်ယဲၤသ့ၣ် န့ၣ်တက့ၢ်).

မ့ၢ်တၢ်ကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်လီၤဖဲလဲၣ်.

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူညါအဂီၢ်ကွၢ်ဘၣ် [Anti-racism education](#) (တၢ်ထီၣ်ဒါကလုာ်ဒုၣ်ဂံၢ်ဝီတၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးဟ့ၣ်သ့ၣ်ညါန့ၢ်ပာ်).

တၢ်ကတိၤကျိးထံအတၢ်မၤစၢၤ

ဖဲနမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ပုၤကျိၤကျိးထံတၢ်တဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၢ်လၢတၢ်ကတိၤတၢ်ဒီးက့ၢ်မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကမၤတၢ်သ့ၣ်န့ၢ်ဖးသီဃုာ်ဒီးပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤလၢအဂီၢ်ဝံသးစူၤကိးလီၤတဲစိဆူ လီၤတဲစိပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်အတၢ်မၤစၢၤအတၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢ 131 450 ဒီးဃုာ်ပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်တဂၤလၢအကတိၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တဲဒီးဟ့ၣ်လီၤဘၣ်ပုၤတူၢ်လိာ်လီၤတဲစိတၢ်ကိးဒီးန့ၣ်အလီၤတဲစိနီၢ်ဂံၢ်ဒီးပုၤတူၢ်လိာ်လီၤတဲစိတၢ်ကိးကကိးဝဲဒၣ်က့ၢ်ဒီး မၤန့ၢ်ပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်တဂၤလၢလီၤတဲစိအလီၤလၢတၢ်ကမၤစၢၤန့ၢ်ဃုာ်ဒီးတၢ်တသကိးတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်တဂၤဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိဃုာ်ဒီးက့ၢ်အပုၤမၤတၢ်ဖိအခါ, ဃုာ်န့ၢ်က့ၢ်လၢအကရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်န့ၢ်တဂၤ တက့ၢ်. က့ၢ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၢ်ဒီးပုၤကျိးထံတၢ်တဂၤလၢအက ဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိဃုာ်လၢမံာ်သကိးမံာ်, လီၤပုၤယဲၤအဖိခိၣ်မ့ၢ်တမ့ၢ် လီၤတဲစိအဖိခိၣ်လၢအဒီးသန့ၤထီၣ်လၢတၢ်လၢအအိၣ်ဝဲဒၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. နတဘၣ်တၢ်ဃုာ်ဒီးပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်အတၢ်မၤစၢၤအလဲန့ၣ်ဘၣ်.